

УДК 331,45

ПОТЕНЦІЙНІ ТЕХНОГЕННІ НЕБЕЗПЕКИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Твердохлебова Н.Є., PhD, доцент, доцент кафедри «Безпека праці та навколишнього середовища»

Самборський Я.А., заст. нач. навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Чернівецької області

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Необхідність розгляду поточного ситуаційного контексту техногенних загроз, визначення їх специфіки та проведення класифікаційного аналізу вимагає встановлення періоду, протягом якого забезпечується реалізація заходів щодо забезпечення безпеки регіону [1].

Промисловий потенціал Чернівецької області представляють понад 200 промислових підприємств, серед яких підприємства харчової переробки, металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, машинобудування, ремонту та монтажу машин та устаткування, легкої промисловості, виробництва та розподілення електроенергії, газу та води, деревини та виробництва оброблення та виробів з деревини, виробництва іншої неметалевої, мінеральної продукції.

На даний час на території області функціонує 4 хімічно-небезпечних об'єкта, які використовують 16,87 тон небезпечних хімічних речовин. Внаслідок аварій на цих об'єктах можуть виникнути зони хімічного ураження, що може призвести до масового ураження людей і сільськогосподарських тварин.

На території Чернівецької області функціонує близько 443 потенційно небезпечних об'єкта. Радіаційно-небезпечних об'єктів в Чернівецькій області немає, але є установи, які використовують джерела іонізуючого випромінювання (Державне підприємство "Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя МОЗ України", КУ "Чернівецький обласний клінічний онкологічний диспансер", Чернівецька митниця Міндоходів, Чернівецьке обласне комунальне підприємство "Кіновідеопрокат", Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича).

Разом з тим необхідно враховувати, що в 180 км від кордону Чернівецької області знаходиться Хмельницька АЕС, в 300 км – Рівненська АЕС. Від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС в даний час біля 25% ораних земель області забруднено радіаційними речовинами.

На території області проходять 3 магістральні газопроводи: підземний газопровід Кременчуг – Чернівці – Богородчани високого тиску (до 70 атм., діаметр труби 1000 мм), довжиною 120 км; газопровід Івано-Франківськ – Чернівці (тиск газу 50 атм., діаметр труби 500 мм), довжина в межах області 30 км; Косів – Че-

рнівці (тиск газу до 20 атм., діаметр труби 500 мм), довжина газопроводу 25 км. Загальна довжина газопроводів по області складає 175 км. Через обласні магістралі області щорічно проїжджає понад 300 тис. одиниць транзитного транспорту, що негативно впливає на стан навколишнього середовища.

Територію області пересікає залізниця у напрямках: Львів – Чернівці – Вадул – Сірет – держкондоном з Румунією. Залізнична мережа області складає 504 км. На території області є 92 великих шосейних і 7 залізничних мостів. При аваріях на цих дорогах можливі людські жертви і припинення руху до кількох діб. Слід зазначити, що у незадовільному стані знаходиться водопровідно-каналізаційне господарство, що призводить до негативного впливу на екологічну обстановку. Потребує покращення і становище, яке склалося в забезпеченні якісною водою населення міст і селищ області. Все більшої актуальності набуває водна проблема (забруднення водостоків стічними водами, виснаження підземних водоносних горизонтів, зниження русел річок внаслідок видобування гравію), а також транзитне забруднення водних артерій області (р.Дністер і Прут) на території сусідніх областей.

У 2023 році на території області зареєстровано 878 пожеж (у 2022р. – 865). Внаслідок дії різноманітних факторів пожеж загинуло 39 осіб (з них 4 дитини). Найбільш поширеними причинами виникнення пожеж були: порушення правил експлуатації електроустановок (312 випадків), порушення правил пожежної безпеки при експлуатації печей (102 випадки), необережне поводження з вогнем (348 випадків), підпали (63 випадки), пустоші дітей з вогнем (18 випадків), порушення правил при електрозварювальних роботах (5 випадків), порушення правил експлуатації газового обладнання (6 випадків) [2]. Реагування на надзвичайні ситуації та гасіння пожеж на території Чернівецької області здійснюють 16 підпорядкованих підрозділів Управління ДСНС України у Чернівецькій області: 2 загони, 11 державних пожежно-рятувальних частин та 3 державних пожежно-рятувальних поста. Крім того, охорона пожежонебезпечних об'єктів здійснюється трьома професійними пожежними постами, що здійснюють свою діяльність за рахунок фінансування підприємств, які вони охороняють.

Список використаних джерел:

1. Твердохлебова Н. Є. Шляхи підвищення рівня техногенної безпеки в Україні / Н. Є. Твердохлебова // Наука і техніка сьогодні. – 2022. – Вип. 3 (3). – С. 127-135.
2. ГУ ДСНС України у Чернівецькій області <https://cv.dsns.gov.ua/>